

DOI: 10.17721/2413-7065.2(91).2024.309064

ЗУСТРІЧ СПІВРОБІТНИКІВ НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ УКРАЇНОЗНАВСТВА З РЕКТОРОМ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ВОЛОДИМИРОМ БУТРОВИМ

У четвер, 16 травня 2024 року, відбулася зустріч колективу Науково-дослідного інституту українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – НДІ українознавства КНУ імені Тараса Шевченка) після його реорганізації з ректором Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – КНУ імені Тараса Шевченка) Володимиром Бутровим. Вона пройшла в конструктивному форматі. Треба наголосити, що у цій зустрічі з вищим керівництвом КНУ імені Тараса Шевченка взяли участь також проректор з наукової роботи Ганна Толстанова та в. о. голови первинної профспілкової організації КНУ імені Тараса Шевченка Дмитро Чомко.

У своєму змістовному виступі Володимир Анатолійович розповів, як наразі

успішно розвивається КНУ імені Тараса Шевченка, один з найкращих вищих навчальних закладів України, та окреслив головні напрямки діяльності Інституту як важливої структурної одиниці Університету. Зокрема, він наголосив, що на сьогодні у структурі КНУ імені Тараса Шевченка нараховується 26 підрозділів, в яких навчаються понад 29 000 здобувачів освіти – від ліцеїстів до докторантів, а загалом штат Університету налічує понад 7 500 працівників, кожен викладач Університету є науково-педагогічним працівником, який, окрім значного навчального навантаження (ведення лекційних і семінарських занять), активно займається й науковою роботою, готуючи статті і тези. Працівники КНУ імені Тараса Шевченка наразі виконують понад 30 наукових проектів, що значно

посилює наукову й фінансову самодостатність Університету.

Ректор акцентував увагу, що створення Науково-дослідного інституту українознавства як структурного підрозділу Київського національного університету імені Тараса Шевченка є знаковим, оскільки Інститут розпочав свою діяльність у 1992 році з філологічного факультету Шевченкового університету. Володимир Анатолійович наголосив: «Я мав честь співпрацювати із засновником та першим директором Інституту – Петром Кононенком, і цей досвід став для мене корисним як для вченого й адміністратора. Одне з головних завдань Інституту – наукове обґрунтування українознавчих студій за кордоном та активне просування українознавчих наративів. Це має стати потужним інструментом для посилення підтримки української держави в її протистоянні з рф».

Також у своєму виступі В. Бугров зазначив: «Враховуючи виклики, які постали перед Україною, треба організувати процес наукових досліджень за сучасними потребами. Українські студії

за кордоном (Ukrainian studies) активно розвиваються. Проте, треба бути чесними, незважаючи на російську агресію, інтерес до України поступово зростає, оскільки у кожній країні є власні проблеми і виклики, які потребують нагального вирішення. Українознавство – це передусім розширення знань про Україну за кордоном. Нам треба активно агітувати за Україну наших закордонних колег, цим самим протидіяти спробам російської влади нав'язати світу своє бачення щодо України, її історії, культури, мови тощо як невід'ємної складової «русского мира». Нагадаю, що ще у 2013 році «россотрудничество» презентувало у Києві, на Подолі, у своєму офісі тритомне зібрання творів Григорія Сковороди, представляючи його як виключно «великого русского философа». Під час війни грошей на всіх не вистачає, такі реалії нашого життя. Тому треба подавати заявки та готувати проекти як до державних структур, так і до приватних. Треба вміти знаходити гроші й вигравати гранти як в Україні, так і за її межами по всьому світу. Коли у мене поганий настрій, я згадую тих, кому зараз ще гірше. 150 випускників КНУ імені Тараса Шевченка загинули на цій війні, у тому числі і син Мирослава Борисенка, який наразі воює і з яким зовсім нещодавно мав честь спілкуватися. 190 викладачів Університету виїхали за кордон і не повернулися, тому ми змушені були розірвати з ними контракти, оскільки навчальний процес має продовжуватись на високому рівні. Це є засадничим кредо Київського національного університету імені Тараса

Шевченка. Хочу ще раз наголосити, є велика потреба наукового обґрунтування українських студій за кордоном. Коли є розуміння, куди рухатися і як рухатися, то буде позитивний результат. Наостанок хочу процитувати слова відомого українського філософа Сергія Борисовича Кримського: «Я щаслива людина, я роблю те, що мені подобається, а мені за це ще й гроші платять». Робимо спільну справу та наближаємо перемогу України!».

Виконувач обов'язків голови первинної профспілкової організації КНУ імені Тараса Шевченка Дмитро Чомко зазначив, що дуже важко виступати після Володимира Анатолійовича, оскільки він завжди ґрунтовно і системно осмислює й аналізує ті проблеми й виклики, які треба успішно вирішувати. Дмитро Федорович, зокрема, у своєму виступі наголосив, що профспілкова організація КНУ імені Тараса Шевченка є найбільшою в освітянському середовищі України, вона має великі повноваження й

успішно захищає права всіх без винятку працівників Університету.

Проректор з наукової роботи Ганна Толстанова у своєму виступі акцентувала увагу присутніх, що наука в Україні фінансується виключно за проектами й грантами, які треба вигравати у жорсткій конкурентній боротьбі, хоча це складно, але реально. Також Ганна Миколаївна наголосила, що буде звертатися до керівництва Міністерства освіти і науки України з проханням про надання НДІУ перехідного гранту у форматі «наукові політики» для підтримки функціонування його діяльності у 2025–2026 рр., це дозволить як зберегти науковий потенціал Інституту й стимулювати подальшу науково-організаційну діяльність його співробітників, так і допоможе їм долучитися до великої університетської родини однодумців.

Після виступів Володимира Бугрова, Дмитра Чомка і Ганни Толстанової розпочався півгодинний блок «запитання – відповідь». Головним доповідачем

знову був Володимир Анатолійович. Провідний науковий співробітник відділу філософії та геополітики НДІ українознавства КНУ імені Тараса Шевченка Світлана Кагамлик поцікавилася, чи може Університет допомогти вченим-українознавцям організувати українознавчі курси для діаспори й українських біженців? Володимир Бугров відповів, що потрібно розширювати сфери діяльності як КНУ імені Тараса Шевченка, так і НДІУ, зокрема, є гарний приклад дистанційної онлайн-школи «Оптима» – треба вчитися адмініструвати, системно і наполегливо шукати своє місце на ринку освітніх послуг.

Завідувачка відділу української філології та освітніх технологій НДІ українознавства КНУ імені Тараса Шевченка Олена Газізова розповіла, що одним із успішних кейсів НДІУ є Міжнародний конкурс з українознавства для учнів 8–11 класів закладів загальної середньої освіти, але він проводиться виключно на громадських засадах, чи є можливість знайти йому місце в Університеті й значно посилити його рівень та можливе фінансування?

Відповідаючи на це запитання, Ганна Толстанова наголосила, що на додаткове фінансування цього конкурсу та подібних треба шукати грошей у різноманітних фондах, наприклад, в Українському культурному фонді. «До речі, – відзначила Ганна Миколаївна, – Всеукраїнська математична олімпіада проводиться без державної підтримки! Мені подобається ваша унікальність, тому я радила би вам не розчинитися у великій університетській родині та не втратити свої напрацювання, які можуть і мають стати історією вашого успіху. Треба продовжувати проведення цього Міжнародного конкурсу та посилювати його рівень».

Старший науковий співробітник відділу культурології та культурної спадщини НДІ українознавства КНУ імені Тараса Шевченка Людмила Сорочук поцікавилася щодо майбутнього освітньо-наукової програми підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія». Володимир Бугров відповів, що треба активно співпрацювати з відділом аспірантури КНУ імені Тараса Шевченка й вирішувати всі нагальні

проблеми і питання прозоро і колегіально.

Молодший науковий співробітник відділу етнології та історії України НДІ українознавства КНУ імені Тараса Шевченка Микола Висотін висловив ідею щодо створення навчально-наукової лабораторії зі збереження й вивчення архівних джерел, пов'язаних з історією України. Володимир Бугров відзначив, що задум цікавий, але для його реалізації потрібні гроші. «Тому готуйте заявку на грант і вигравайте, а будуть фінанси – буде й лабораторія», – підсумував Володимир Анатолійович.

Заступник директора НДІ українознавства КНУ імені Тараса Шевченка Надія Гаврилюк проінформувала вище керівництво КНУ імені Тараса Шевченка, що треба переоформити договір про співпрацю НДІУ з Інститутом Демокріта, й попросила допомоги у його переоформленні. Володимир Бугров відповів, що допоможе вирішити це питання, але з більш як 300 договорів про співпрацю, підписаних Університетом з різними організаціями,

реально виконуються лише 60–70.

Володимир Бугров подякував усім присутнім за цікаву зустріч, побажав колективу НДІУ плідної роботи над виконанням планових науково-дослідних тем, у підготовці нових проєктів та пообіцяв допомогти у входженні колективу вчених-українознавців Інституту до великої та успішної університетської родини.

Провідний фахівець відділу культурології та культурної спадщини НДІ українознавства КНУ імені Тараса Шевченка Г. Богданович здійснила фотофіксацію зустрічі.

Юрій ФІГУРНИЙ

orcid.org/0000-0002-6463-0920

кандидат історичних наук,
старший дослідник, старший
науковий співробітник відділу
етнології та історії України НДІУ

Ганна БОГДАНОВИЧ

orcid.org/0009-0007-4416-687X

провідний фахівець відділу культу-
рології та культурної спадщини НДІУ

Поля: верхнє – 3 см, праве – 1,5 см, ліве та нижнє – 2,5 см. Редактор: MSWord. Гарнітура: Times New Roman, кегель (розмір) 14, інтервал 1,5. Нумерація сторінок обов'язкова.

У верхньому лівому кутку вказується **шифр УДК**. Назва статті друкується великими літерами, жирним шрифтом по центру сторінки, під нею, праворуч, – ім'я та прізвище автора (жирним шрифтом), **ID ORCID**, науковий ступінь і вчене звання, посада, місце роботи, після них у дужках основним шрифтом друкуються адреса та номер телефона автора.

Тексту статті передують **анотація** разом з **ключовими словами** українською (**приблизно 2000 знаків з пробілами**) та англійською мовами. Анотація має стисло характеризувати основний зміст результатів проведеного дослідження.

Згідно з Постановою ВАК України №705/1 від 15.01.03 «Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліків ВАК України» до друку приймаються лише наукові статті, де мають бути:

- постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями;
- аналіз джерел і останніх досліджень та публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується дана стаття;
- формулювання цілей статті (постановка завдання);
- виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;

• висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

Ці структурні елементи позначаються жирним шрифтом на початку абзацу.

Оформлення посилань: у квадратних дужках вказується номер джерела за списком та через кому номери сторінок праці, на яку посилаються. Наприклад: [5, с. 38], [7, с. 100; 13, с. 42–47].

Література: список використаної літератури подається в алфавітному порядку в кінці статті (оформлення літератури згідно з Національним стандартом України ДСТУ 8302:2015).

Зразок: 1. Куць О. М. Мовна політика в державотворчих процесах України: навч. посіб. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2004. 275 с.

2. Білан М. С., Стельмашук Г. Г. Український стрій. Львів: Фенікс, 2000. 326 с.

3. Жулинський М. Шевченко і Гоголь. *День*. 20 березня 2004. №50.

4. Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. *Основи аграрного підприємництва* / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.

5. Шевченко В. Фашистський окупаційний режим в Україні та доля військовополонених (1939–1944 рр.). *Військовий полон та інтернування (1939–1956). Погляд через 60 років: матеріали наукової конференції, 2–4 червня 2006 р.* Київ, 2008. С. 67–70.

6. Ірпін. *Вікіпедія*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Ірпін> (дата звернення: 1.11.2016).

Після неї слід розмістити пристатейну літературу в латинському алфавіті (References), **оформлену в такому порядку: автор (транслітерація), переклад назви статті англійською мовою, транслітерована назва джерела (періодики) або перекладена (монографії), вихідні дані, зазначення мови статті в дужках (відповідно до Harvard Referencing System).**

Зразок: 1. KUTS, O. (2004). *Language Policy in the State-Building Processes of Ukraine: A Study Guide*. Kharkiv: V. Karazin Kharkiv National University Press, 275 p. [in Ukr.]

2. BILAN, M., STELMASHCHUK, H. (2000). *Ukrainian Folk Costume*. Lviv: Feniks, 326 p. [in Ukr.]

3. ZHULYNSKYI, M. (2004). Shevchenko and Hohol. *Den*, (50). [in Ukr.]

4. SABLUK, P. (2008). Directions of Economic Development in Agricultural Production. In: M. MALIK, ed., *Basic Principles of Agribusiness*. Kyiv, pp. 67–70. [in Ukr.]

5. SHEVCHENKO, V. (2008). The Fascist Occupation Regime in Ukraine and the Fate of the Prisoners of War (1939–1944). In: *Viiskovyi polon ta internuvannia (1939–1956). Pohliad cherez 60 rokiv. Materialy naukovoi konferentsii, 2–4 chervnia 2006 r.* (War Captivity and Internment (1939–1956). A Look at the Issue after 60 Years. Conference Proceedings. June 2006) Kyiv, pp. 67–70. [in Ukr.]

6. Irpin. [online] *Wikipedia*. Available at: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Ірпін> [Accessed 1 Nov. 2016]. [in Ukr.]

Статистика: після пристатейної літератури вказати загальну кількість знаків всього тексту (від заголовка до пристатейної літератури включно) з пробілами. Рекомендований обсяг статті – до 1 ум. др. арк.

Транслітерувати інформацію потрібно латиницею згідно з Постановою КМУ від 27.01.2010 №55 «Про впорядкування транслітерації українського алфавіту латиницею» (для української мови) або вимог Департаменту США (для російської мови).

Автор статті відповідає за фактичний виклад матеріалу, а також за правильність оформлення пристатейної літератури латиницею.

Для досягнення більшої об'єктивності оцінки наукового змісту статей проводиться незалежне, конфіденційне рецензування (без зазначення прізвищ авторів і рецензентів). Для авторів без наукового ступеня обов'язковим є подання витягу з протоколу засідання відділу (установи) з рекомендацією статті до друку. Аспіранти також подають рецензію, підписану науковим керівником.

Наукові статті, оформлені не відповідно до зазначених вимог, редакцією не розглядаються.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
УКРАЇНОЗНАВСТВА

2024 **2**(91)

УКРАЇНОЗНАВСТВО

Номер 2 (91) 2024

науковий журнал

*Рекомендовано вченою радою
Науково-дослідного інституту українознавства
Міністерства освіти і науки України (протокол №3 від 28.03.2024 р.)*

*Адреса редакції: 01135, м. Київ, вул. Ісаакяна, 18, к. 314-315
тел.: 238-05-43, 236-01-28*

Технічне редагування та комп'ютерний набір –
відділ інформаційного забезпечення та наукових комунікацій
Загальне редагування – *Лідія Науменко*
Редагування англomовних текстів – *Вікторія Іванова*
Коректура – *Лариса Ткаченко*
Комп'ютерна верстка, макетування, обробка фото – *Вікторія Іванова*

Підписано до друку 21.12.2023. Формат 70x108/16
Друк офсетний. Папір офсетний. Гарнітура Minion Pro.
Ум. друк. арк. 19,53. Обл.-вид. арк. 20,62.
Тираж 100 прим.
Зам. №8/12

Науково-дослідний інститут українознавства
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 7212 від 14.12.2020 р.

01135, м. Київ, вул. Ісаакяна, 18